

Tarsan

muzikál o Pavlovi z Tarsu

Spojené farnosti

arsan

Spojené farnosti
Luděk Strašák
www.spojenefarnosti.czweb.org

Děkujeme:
všem hercům a herečkám
jejich rodičům a partnerům za trpělivost

Farnímu úřadu Zbraslav
Farnímu úřadu Rosice
Obci Zbraslav

www.proglas.cz

Dvacet let Spojených farností

Když se před dvaceti lety skupinka mladých z farnosti Vysoké Popovice rozhodla nacvičit krátkou velikonoční scénku Hra o světle, asi netušila, že stojí u zrodu amatérského divadla, které bude fungovat a sdílet základní hodnoty i po dvaceti letech. Takže díky, Petro, Blanko, Honzo, Tomáši, Jirko a další, kteří jste začali prošlapávat neznámou cestu i ostatním.

Po Hře o světle následovalo několik krátkých scének o životě českých patronů: Sv. Ludmila, sv. Zdislava a potom už první autorský počín Pět hvězd o sv. Janu Nepomuckém. Toto dílo, které mělo premiéru v roce 1993 a hrálo se prakticky po celý rok 1994, oslovilo mladé lidi ze širokého okolí a divadlo začalo být vskutku Spojenými farnostmi. Do tohoto období spadá i vánoční hra Svátky zapomnění.

Název Spojené farnosti spatřil světlo světa v lednu 1996, kdy jsme začali nacvičovat dílko kolegů Webbera a Rice Jesus Christ Superstar. Světoznámý muzikál o posledních dnech Ježíše Krista téměř zdvojnásobil počet herců divadla. Ježíš v našem podání umíral na nejrůznějších místech Moravy a Vysočiny od dubna 1996 s krátkou přestávkou až do roku 2000.

Autorský muzikál Pastýř Vojtěch o nejvýznamnějším Slavníkovci jsme uvedli poprvé v roce tisícího výročí biskupovy smrti v červnu 1997. Přestože byl na repertoáru divadla jen rok a něco, dočkal se vysokého počtu repríz včetně nezapomenutelného ostravského turné v únoru 1998.

Dost bylo muzikálů, od roku 2001 jsme uváděli pohádku se zpěvy a tanci Horkník. Bukovníčci, smrkovníčci, kouzelný dědeček i jiná havěť sklízeli ovoce po další dva roky a rozesmáli mnoho dětí i dospělých.

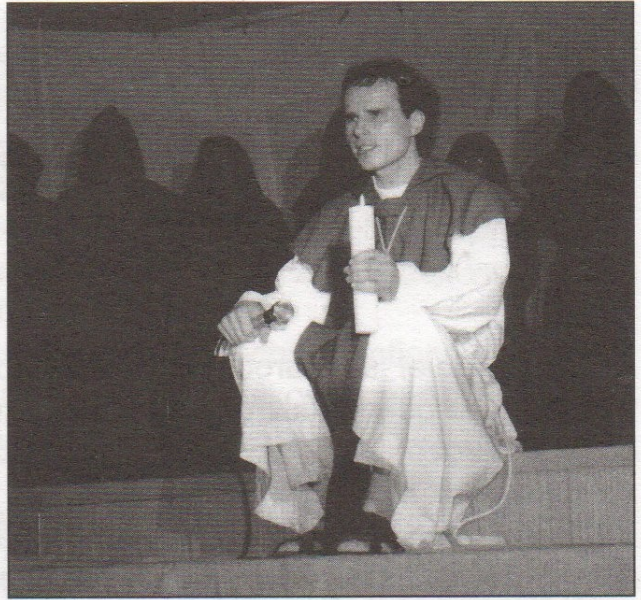
Rok 2004 znamenal pro soubor další generační výměnu. Měli jsme z toho druhé Vánoce, a to doslova, protože 6. června si odbyl premiéru další autorský muzikál Jesus Christ Supermlád, který zevrubně a s nadhledem popisuje události, které se staly kolem roku 0. Toto představení má hned několik nej. Najezdili jsme s ním suverénně největší počet kilometrů, vydržel v našem repertoáru více než šest let a dočkal se nejvyššího počtu repríz.

Oproti tomu zatím jen jednou jsme předvedli hry Karla Macka Klopýtání a Obrazy ze života svatého Václava. Přesto tato dílka shlédlo tolik přihlížejících, kolik jich nebylo dohromady po celou dobu existence našeho souboru. Vše se uskutečnilo v září 2009 ve Staré Boleslavi, kde jsme se mohli účastnit předprogramu před mší s papežem Benediktem XVI.

Spojené farnosti k vám nyní přijíždí s novým autorským muzikálem, který znovu zpracovává tematiku světce. Tarsan pojednává o Pavlovi z Tarsu. Rodil se nezvykle dlouho, možná nejdéle ze všech doposud uvedených her. Ansámbl doznal mnoha změn, zhruba polovina herců hrála v předchozím díle, druhou polovinu tvoří mladá krev. Mezi místa, odkud pocházejí herci Spojených farností, zařazujeme nově Blížkov a Ořechov u Brna.

Spojeným farnostem přejí, abyste vy, diváci našeho představení, odcházeli z vystoupení spokojení a potěšení. Mottem našeho souboru totiž zůstává jedno: přejeme si, abychom rozdávali radost.

Luděk Strašák

Pavel z Tarsu

Kdo to byl Pavel z Tarsu a jak vypadají místa, které navštívil, dnes?

Dětství

Svatý Pavel se narodil pravděpodobně v prvním desetiletí našeho letopočtu v městě Tarsos v Kilíkii, dnešním Turecku. V roce 2009 se oslavovalo 2000. výročí od jeho narození, což nemůžeme ani dokázat ani vyvrátit, ale předpokládáme, že se někdy narodit musel.

Dostal dvě jména, jedno židovské - Šavel, Saul - a jedno římské - Paulus, Pavel, a to v překladu znamená malý. Pocházel z židovské rodiny. Měl římské občanství. Neví se jistě, proč a jak toto občanství získal, jedna z teorií říká, že všichni obyvatelé Tarsu získali římské občanství, protože zde došlo v roce 41 před Kristem k setkání císaře Marka Aurelia a krásné Kleopatry.

Pavel se vyučil stanařem. Pravděpodobně to bylo povolání jeho otce, který předal svoje řemeslo dál. Protože se ale kluk měl k světu, poslali ho rodiče do učení ke Gamalielovi, moudrému rabínu, který mimo jiné dostal slovo i ve Skutcích apoštolských, když řekl, že nemá cenu pronásledovat křesťany, pokud toto dílo není od Boha, rozpadne se samo, pokud je od Boha, nemá cenu se protivit vůli Nejvyššího.

Dá se předpokládat, že Pavel-Šavel byl bystrým žákem a v Gamalielově skupince patřil mezi nejlepší. Velice jej ovšem rozrušili první následovníci Krista. Považoval toto učení za rouhání proti Bohu a aktivně působil proti křesťanům (kteří si v té době ale ještě neříkali křesťané). Byl svědkem ukamenování jáhna Štěpána a další pronásledování sám vedl.

Obrácení

Když jel pozatýkat křesťany do Damašku, měl cestou zjevení, ve kterém mu Ježíš vyložil, co má nyní dělat. Pavel se nechal v Damašku pokřtít, seznámil se s křesťanstvím a po nějaké době je začal sám hlásat. Stal se nepřitelem damašských židů, kteří mu usilovali o krk. Pavel se na poslední chvíli zachránil útekem z města, kdy byl spuštěn v koši z damašských hradeb.

Odešel do Jeruzaléma, kde se seznámil s apoštoly a jeruzalémskými křesťany. Protože byl ve svých názorech možná příliš radikální, rozhodlo se, že se vrátí do svého rodiště, do Tarsu.

Tarsus leží asi 15 km od Egejského moře. S mořem jej spojuje řeka Kydnus, místní Turci jí teď nazývají Çay. Je to důležité přístavní město spojující moře a střední Anatolii. Je tady typické středomořské počasí, velice horká léta a vlhké a mírné zimy. Tarsus nyní má asi 270 tisíc obyvatel a s přilehlými oblastmi skoro tvoří 350 tisíc obyvatel.

Historie města sahá až někde do bronzové doby. Za dob řecké nadvlády se město jmenovalo Antiochie na Kydnu, po dobu Římské říše to bylo nejvýznamnější město

v celém regionu. Město začalo tak trochu upadat v době nástupu islámu v 7. století. Později se stalo centrem bojů proti Byzantské říši. Pak je dobyli křižáci, potom zpět Arabové a pak se stalo součástí Ottomanské říše.

V současnosti zde žijí téměř výhradně muslimové. Můžeme tady ale najít kostel a studnu svatého Pavla, které se vztahují právě k působení apoštola Pavla. Další z poutních míst, jeskyni svatých Sedmi spáčů, sedmi mladíků, kteří byli za pronásledování zavaleni hlínou v jeskyni a podle legendy byli o dvě stě let později vyhrabáni živí a pak je tady mešita, kde je údajně pohřbený prorok Daniel.

Pavla si v Tarsu našel Barnabáš, který jej přivedl do Antiochie - Antiochie Syrské. Tam spolu hlásali Boží slovo a starali se o vzrůstající křesťanskou komunitu. V Antiochii Syrské se poprvé začalo říkat následovníkům Pána Ježíše křesťané.

Antiochie Syrská se dnes jmenuje Antakya. Pořád jsme v Turecku. Od Tarsu je asi 130 km vzdušnou cestou, po souši asi o 100 km dále. Je asi 20 km od hranic se Sýrií a asi stejně daleko od moře. Vypadá to jako v Tarsu, taky tady teče řeka, tentokrát se jmenuje Orontes a ve městě je velký přístav. Antakya leží v údolí mezi horami. Nejvyšší mají asi 450 m nad mořem. Když si vezmete, že moře je odtud jen kousek, jsou to pořádné kopce. V těchto kopcích se těží mramor. Město je důležitou křižovatkou mezi Tureckem a Sýrií. Ve městě jsou zbytky údajně nejstaršího kostela na světě a pocházeli odtud významní světci. Ignác z Antiochie a Jan Zlatoústý.

První apoštolská cesta

Z Antiochie šel Pavel s Barnabášem do Jeruzaléma, kam donesli finanční sbírku pro tamnější křesťany. A tam byli pověřeni, aby spolu s Janem Markem, Barnabášovým synovcem, šli hlásat evangelium dalším národům. Přes Antiochii dopluli na ostrov Kypr.

Kypr je od Antiochie vzdálený asi 200 km. Počasí je tady podobné - středomořské. Kypr je ostrov, který měří 240 kilometrů v jednom rozměru a asi 90 km v druhém rozměru. Uprostřed ostrova jsou hory s nejvyšší, téměř dvoukilometrovou horou Chionistra. Tam se v zimě dokonce může lyžovat, přestože jsme v horkém středomoří. Na ostrově najdeme velké množství různých antických památek.

Do **Pisídské Antiochie** v tureckém vnitrozemí přišel pouze Pavel a Barnabáš. Jan Marek se od nich odpojil na Kypru. Na druhou stranu k apoštolům přibyl evangelista Lukáš.

Z Kypru do Antiochie to je asi 80 km po moři a pak skoro 300 km po souši. Toto město se nyní jmenuje Yalvac a má necelých 50 tisíc obyvatel. Jsme zase v Turecku. Město se rozkládá na svahu pohoří, které se jmenuje Sultánův kožich a je asi 1200 m nad mořem. Kousek odtud je taky oblíbené místo na koupání, jezero Egirdir. A ve městě samotném jsou zbytky divadla a římských staveb z doby apoštola Pavla.

Z Antiochie Pisídské byl Pavel z Barnabášem vyhnán. Vyšplhali na Velkou anatolskou náhorní plošinu. Asi 120 kilometrů, čili čtyři dny cesty leží **Ikonium**, teď se jmenuje Konya. Údajně se tak jmenuje podle toho, že tudy kdysi letěli dva andělé, jeden se zeptal, jestli mají přistát a druhý odpověděl turecky „Kon ya!“, což znamená „Jistě, přistaňme!“ Podle řecké tradice, která byla živá v době života apoštola Pavla, tady bojoval princ Perseus s drakem, zabil jej a vděční obyvatelé mu udělali obraz – ikonu. Proto Ikonium. Město má v současnosti asi tři čtvrtě miliónu obyvatel. Možná jsou někteří z nich potomky těch, kteří území obýdli už kolem roku 7000 před Kristem a možná jsou někteří i potomky těch, kteří odtud hnali Pavla a Barnabáše. Na tyto apoštoly si asi už nepamatuje nikdo, ani žádné památky. Ve městě je ale spousta muslimských zajímavostí. Vznikl tu například řád tančících dervišů – islámských mni- chů, kteří se snaží spojit s Bohem hudbou a tancem.

Poslední zmínku o první apoštolské cestě nás vede do města **Lystra**. Tam Pavel uzdravil chromého, načež byl s Barnabášem prohlášen za řecké bohy Dia a Herma. Poté, co zjistili, že jsou prohlášeni za někoho, kým nejsou, upozornil na tento omyl. Následně byli oba kamenováni a vyhnáni z města.

Podle všech indicií se na zbytku Lystry nyní nachází vesnička Hatunsaray. Rozkládala se na úbočí hory Zordula. Protože to bylo území, které bylo odříznuto od světa, byli i tamní lidé několik let za ostatním civilizovaným světem. Je proto možné, že se tam mluvilo nějakým jiným nářečím, než v 30 km vzdáleném Ikoniu. Ze staré Lystry zbylo jen pár trosek, ale mezi nimi dominuje velký chrám antického Boha Dia. Je tady kamenitá, skalnatá půda, pokud by někdo chtěl Pavla a Barnabáše kamenovat, měl by to tady nejlepší.

Pavel s Barnabášem se po návratu z první apoštolské cesty dostavili na koncil v Jeruzalémě. Ten byl svolán, protože vznikl spor mezi křesťany ze židů a oběma misionáři, protože obráceným pohanům neukládali zachovávat Mojžíšův zákon. Na koncilu byl problém vyřešen, když Pavel a Barnabáš obhájili své stanovisko. Výsled-

kem tohoto „koncilu“ bylo zřetelné otevření se křesťanství vůči nežidům – křesťanství se proměňuje ze skupiny v rámci židovství na náboženství otevřené ostatním kulturám.

Druhá apoštolská cesta

V roce 49-52 se vydal se Silvánem (Silasem) na obhlídku míst, které navštívili před tím s Barnabášem. Přes Derbe, Lystru a Pisídskou Antiochii přešli Galácii v okolí dnešní Ankary a došli až do Troady, přístavu, který leží naproti Řecku. Tam měl vidění, ve snu se jim zjevil jeden Makedonec, který je pobídl k cestě do Evropy. Nejdřív navštívili **Filipy**.

Ve Filipech se seznámili s místní obchodnicí Lýdií a založili tam křesťanskou obec. Protože osvobodil jednu otrokyni od Zlého ducha, který ji umožňoval věštění, stal se nepřítelem těch, kteří její služby využívali. Na jejich popud byli zbičováni a uvězněni. Odtud se dostali díky zemětřesení, které bývá v této oblasti často.

A jak Filipy vypadají dnes? Najdeme je v oblasti Řecké Makedonie, ta leží na východě Řecka, kousek od Egejského moře. Město se nyní jmenuje Filipoi. Město je rozpoložené na vrcholu kopce. V současnosti má necelých 11 tisíc obyvatel. Bylo založeno králem Filipem II. roku 356 před naším letopočtem, podle něj se taky jmenuje Filipy. Bylo zničeno v 14. století Turky. Nynější Filipy jsou kousek od trosk starých Filip. Kdysi dávno chránilo důležitou obchodní stezku a zlaté doly ve svém okolí. V minulosti se blízko Filip odehrála důležitá bitva o římskou císařskou korunu mezi Markem Antoniem a vrahy Cézara Brutem a Kasiem. Město bylo potom věnováno vojákům z vítězného vojska a bylo nazýváno Malý Řím.

Křesťanství bylo v tomto městě živé a během staletí zde bylo postaveno 7 kostelů, které se údajně krásou mohly rovnat kostelům Konstantinopole nebo Soluně. V 6. století jsme město zničili my, Slované a jeho zkáza byla završena zemětřesením v 7. století.

Z Filip vedla cesta apoštolů do **Soluně**, asi 180 km vzdáleného centra Řecké Makedonie. Nejdřív kázal v synagóze, ale popudil si proti sobě místní židy. Musel město opustit a zamířil do Beroje a potom do Atén.

Jaká je Soluň dnes? Jmenuje se řecky Tessaloniki. Má asi 800 tisíc obyvatel. Leží na pobřeží Soluňského zálivu a je důležitým přístavem a druhým největším městem Řecka. Ve městě můžeme najít spoustu kostelů a dalších architektonických památek. Můžete pozorovat historii řeckou, římskou, byzantskou a 500 let turecké nadvlády. Slované se usadili v okolí města, ale město nikdy nedobylí. Z města je prý za dobrého počasí vidět i bájnou horu Olymp. Během roku můžete navštívit Soluňský filmový festival nebo Strojírenský veletrh. Ze Soluně pocházeli věrozvěstové Konstantin a Metoděj.

Ze Soluně se Pavel vydal do kulturního centra říše - do **Atén**. Tam se pokoušel hlásat evangelium mezi filozofy na Aeropagu, ale neúspěšně. Rozdíl mezi řeckými filozofy a křesťanstvím byl obrovský. Byla to jedna z největších proher Pavlova života.

Atény jsou hlavním městem Řecka. Město je rozloženo v kopcích na poloostrově Attika. S okolními městy mají asi 3 milióny obyvatel. Atény jsou významné historické město a na svoje antické památky lákají ročně milióny turistů. Místo, které musíte

určitě navštívit, je Akropolis. Na hoře vprostřed města stávala stará pevnost, socha pohanské bohyně Pallas Athény a chrám – Pantheon. Athény patří mezi jedno z nejméně zelených měst světa, vycházejí zde jen dva metry čtvereční zeleně na obyvatele. Podle světové zdravotnické komise patří Athény mezi nejhlučnější města na světě. Čtvrť Kipseli na severu je po Hong-Kongu druhým nejhustěji osídleným městem světa.

Z Atén pokračovali apoštolové asi 80 km na jih do Korintské šíje. **Korint**, bohaté přístavní město, bylo známo nejen jako centrum obchodu, ale i pro svou špatnou pověst. Pavel tam měl úspěch a strávil v něm více než rok a půl. Spolupracoval s manžely Priscillou a Akvillou, kteří také vyráběli stany. Později byl ale obviněn z rozvracení Římské říše, když učí o jiném náboženství, než bylo v tu dobu oficiální. Proto Pavel odjel zpět do Antiochie.

Korint leží v úzkém místě mezi dvěma moři. Ted' už se ale nepřekládá zboží z lodí na lod', ani nejsou lodě taženy na sáních. Proplouvají nově vybudovaným Korintským průplavem. Ve městě žije asi 36 000 obyvatel. Je to stejný počet jako třeba u nás v Táboře. Město bylo několikrát zničeno zemětřesením nebo dobytím nepřátelskými vojsky. Vévodil mu mohutný hrad – Akokorint, ze kterého toho už příliš nezbylo. Ale leží na vysokém kopci a nabízí úchvatný výhled. Současný Korint leží asi 6 km od starého Korinta.

Třetí apoštolská cesta

Třetí Pavlova cesta se podobala těm předchozím. Chtěl navštívit místa a obce, kde už byl a o kterých neměl mnoho informací. Začal v Syrské Antiochii a zamířil do Efezu. **Efez** leží na břehu Egejského moře, bylo to město, kde měla zelenou magie, kouzelnictví. Velký chrám patřil řecké bohyni Artemis, která se podle řecké mytologie starala o zdraví lidí. Artemidin chrám patřil mezi 7 starověkých divů světa.

Pavel v Efezu působil docela dlouho. Tři měsíce učil v synagoze a potom asi dva roky s úspěchem přednášel v přednáškové síni filozofa Tyranose. Až vzpoura zlatníků a stříbrotepců, kteří se báli o své řemeslo, při kterém vydělávali na prodávání sošek bohyně Artemis a Artemidina chrámu, přiměla Pavla, aby z města zmizel.

A jak vypadá Efez dnes? Nijak. Necelých sto let po Pavlově působení ve městě najednou začalo ustupovat moře. Ústup moře byl neuvěřitelně rychlý a lidé, kteří byli na moři závislí, z města nakonec utekli. My ted' máme obrovské štěstí, že se celé velkoměsto vylidnilo. Když kolem táhli dobyvatelé nových území, neměli důvod dobývat a přestavovat vylidněné město. My ted' máme možnost vidět Efez takový, jaký byl před dvěma tisíci lety. Můžeme vidět neuvěřitelné množství vykopávek. Je třeba zajímavé pozorovat, jak vypadá přístav bez moře. Podle jedné z tradic žil v Efezu evangelista Jan s Pannou Marií, která údajně zde zemřela. Na místech slavného Efezu dnes najdeme malou tureckou vesnici Ayasaluk, což vzniklo zkomolením slov Hagios Theologos – svatý Teolog – tento titul pravděpodobně patřil svatému Janovi. Ayasaluk najdeme asi 50 km od třetího největšího tureckého města Izmir, dříve Smyrna, ze kterého se na starodávné místo dobře dostaneme. Z Artemidina chrámu zbyl jen jeden sloup, už jen trosky zbyly z chrámu Panny Marie, kde se v 5. století konal Efezský koncil a z údajného hrobu apoštola Jana tady taky moc nezbylo.

Dalším místem, kam Pavel směřoval, byla **Troada**. Ležela na křižovatce obchodních cest kousek od historické Tróje. Apoštol Pavel tam vzkřísil mládence Eutycha, který spadl během Pavlova kázání z okna.

Těch míst, které se historicky v této oblasti jmenovaly Troas je docela hodně. Jedno se jmenuje Anti YapiDan, malá námořnická vesnice s dvěma tisíci obyvatel. Další místa, která by mohla být starou Troadou leží na sever a jsou od sebe asi jen 15 kilometrů daleko. Nikdo zatím nedokázal přesně říct, které město bylo tou novozákonní Troadou.

Apoštol Pavel se pak plavil lodí přes ostrovy Kos a Rhodos, které patří v současnosti Řecku. Já vás v následujících řádcích pozvu na **Kos**.

Kos není jen jméno našeho zahradního pěvce, ale je to i malebný ostrov v Egejském moři. Je dlouhý jen asi čtyřicet kilometrů, široký zhruba deset kilometrů, přičemž v nejužším místě měří slabé dva kilometry. Ve starověku byl sídlem Hippokrata, řeckého lékaře, který vlastně založil současnou medicínu. Předpokládáme, že apoštol Pavel strávil jednu noc právě v městě Kos, protože je to vlastně jediný přístav na ostrově. Tento přístav můžeme navštívit i dnes.

Zatčení a cesta do Říma

Pavel doplul do **Césareje**, která byla hlavním sídlem římského místodržícího. Tam mu Agabos, který měl prorockého ducha, předpověděl, že bude v Jeruzalémě zatčen.

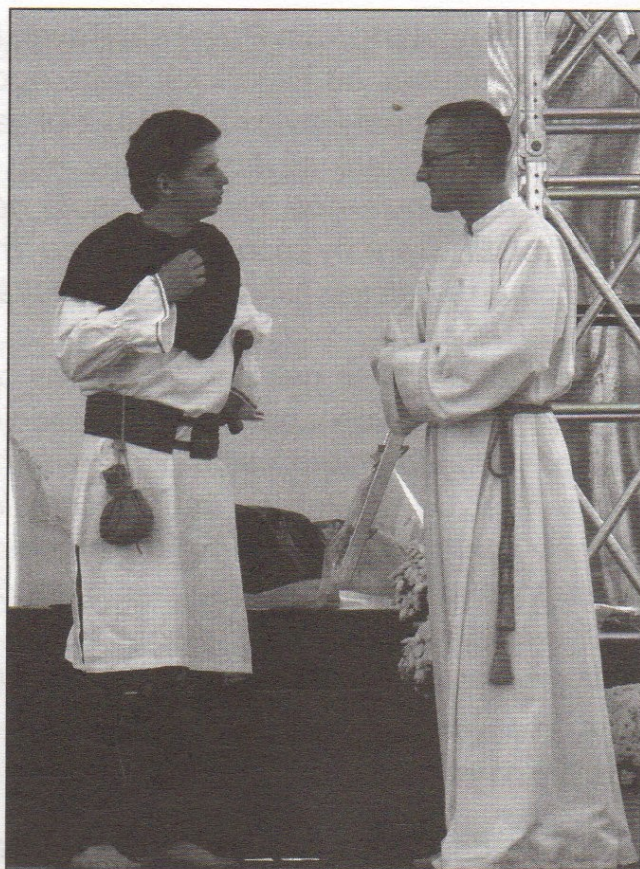
Co si máme dnes představit, když slyšíme jméno Cesarea? Na pobřeží Středomořího moře severně od Tel Avivu (asi 30 km) najdeme antické divadlo, římský akvadukt a vykopávky z doby Pána Ježíše nebo svatého Pavla. Současné město Cesarea má asi jenom 4000 obyvatel. Leží na pobřeží moře. Antické město bylo přestavěno v době vlády křižáků, ale po konci křižácké říše ve 13. století rychle chřadlo. Na troskách starého města bylo vystavěno arabské město Qisarya, tohle město ale bylo zničeno v Izraelsko-arabské válce v roce 1948. Krátce po vzniku státu Izraele vzniklo pár kilometrů od antických vykopávek nové město Cesarea, které funguje jako soukromé město. Není řízeno státní správou, ale funguje jako soukromá společnost, která se sama financuje. Je to moderní a vyvinuté město, kterému ovšem chybí takový ten duch historie. A abych nezapomněl, do města patří i jediné golfové hřiště v Izraeli, kde se pořádají i oficiální golfové turnaje.

A Pavel odjel do **Jeruzaléma**, kde byl - jak už odhadoval Agabos - zatčen. Židé jej chtěli zlikvidovat, a tak jej Římané zatkli, aby mu příslušníci vyvoleného národa neublížili.

Jeruzalém je obrovské město, hebrejsky se mu říká Jerušalajim, arabsky al-Kudus a česky Jeruzalém. Rozkládá se na kopcích, třeba taková Olivová hora je 800 metrů nad mořem. Zvláštní kouzlo má Staré město, které pokládají za posvátné všechny tři monoteistická náboženství, křesťanství, islám a židovství. Židovský chrám už dávno nestojí. Na jeho zbytcích najdeme nádherný Skalní dóm neboli Omarovu mešitu, to je taková ta typická stavba se zlatou střechou. Celá plošina, na které stál chrám, teď patří muslimům, kteří na této hoře – hoře Morija postavili i další mešitu Al-Aksa – odkud se prý kdysi vydal prorok Mohamed do nebe. Zbytky chrámu slouží i židům. U takzvané Západní zdi, Zdi nářků, šeptají a vkládají své modlitby do škvír mezi

obrovské kameny, které zbyly z chrámu z dob apoštola Pavla.

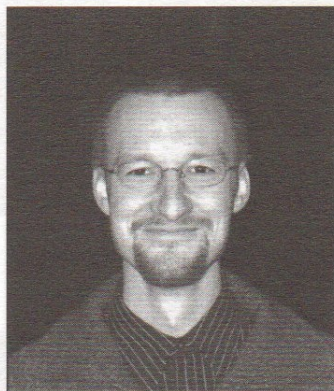
Po zatčení je držen dva roky v Cé-sareji a projednávání jeho případu je neustále odkládáno. Poté Pavel požádá o projednání svého případu Řím a je mu vyhověno. Do Říma se plaví na lodi, která ztroskotá u ostrova Malta (mohlo se jednat i o ostrov Mljet v Jaderském moři). Po komplikacích se dostává do hlavního města říše. V Římě nejdříve pobývá na svobodě pod dohledem, ale po velkém požáru je uvězněn, pravděpodobně mučen a někdy mezi roky 64–67 n. l. jakožto římský občan sťat mečem.

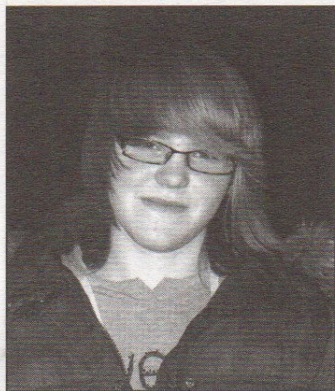
Časová osa apoštola života

L.P.	Časová osa života apoštola Pavla	Biblická citace
5-10	Narození Pavla v Tarsu	Sk 9,11
30	Ježíšova smrt	Mk 15,37 par.
34	Obrácení Pavla u Damašku	Sk 9,1-31
34-36	Pavel v Arábii	Gal 1,17
36	Pavlova první návštěva Jeruzaléma	Gal 1,18
46-49	První misijní cesta	Sk 13-14
49	Apoštolský sněm v Jeruzalémě	Gal 2,3-5
49-52	Druhá misijní cesta	Sk 15,36-18,22
50-51	Pavel v Korintu	Sk 18,1-17
53-58	Třetí misijní cesta	Sk 18, 23-21,14
58	Příchod do Jeruzaléma	Sk 20,16
59	Vystřídání prokurátorů: Felix/Festus	Sk 24,27
60-61	Cesta do Říma	Sk 27,1-28,16
61-63	Římská vazba, tzv. první	Sk 28,16n
64-67	Pavlova smrt	1 Klem 5,5-7

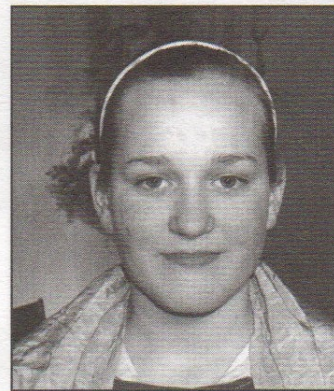
Spojené farnosti verze 2012

Tomáš Lerch

Hana Strašáková

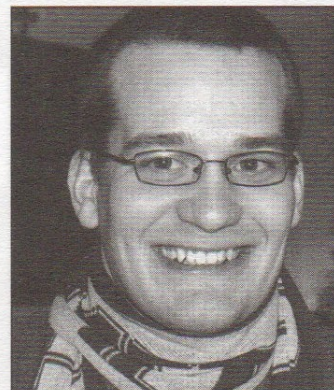
Markéta Povolná

Monika Píšková

Mirek Chlubna

Tonda Povolný

Petra Brychtová

Jana Chlubnová

Marie Hrdličková

Áňa Povolná

Markéta Hrdličková

Gita Matoušková

Marie Klobásová

Markéta Dudíková

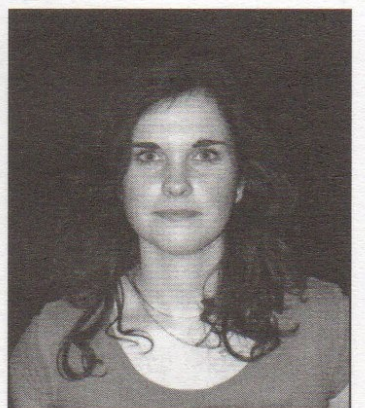
Bára Ryšavá

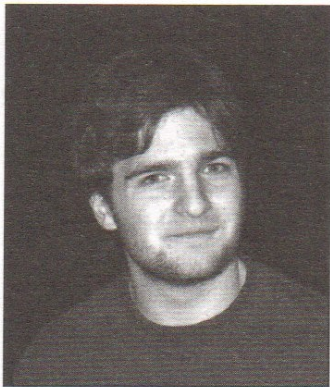
Tereza Ryšavá

Karolína Ferdusová

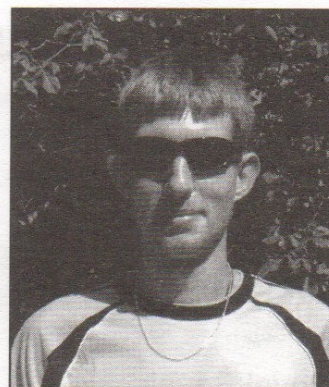
Romana Kišová

Martin Dvořáček

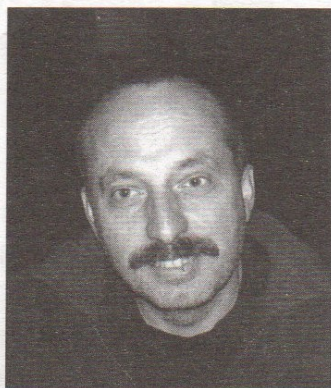
Anička Strašáková

Martin Pacholík

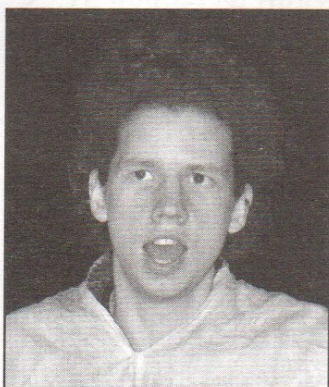
Luděk Strašák

Jaromír Drápal

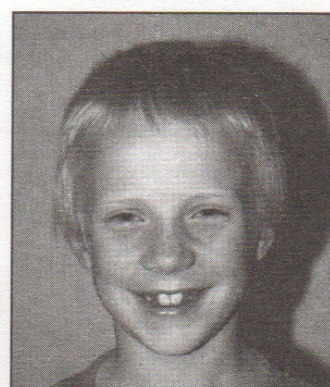
Jiří Zimmermann

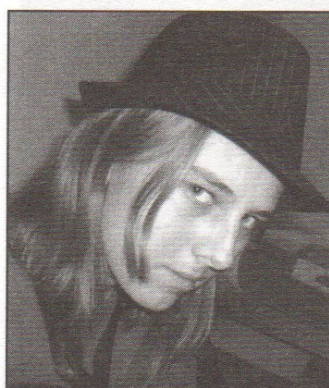
Lukáš Mička

Jarmila Strašáková

Tomáš Strašák

Monika Musilová

Tarsan – muzikál o životě Pavla z Tarsu

Luděk Strašák

vystupující postavy

Pavel/Šavel

Pavlovo svědomí

Mistr stanař

Pavlovy nápadnice

Průvodce Jeruzalémem

Gamaliel

Ježíš

Annaniáš

Farizeové

Pavlův průvodce (Barnabáš/Silas)

Makedonec

Bereniké

soudce ve Filipech

žalářník ve Filipech

Tháles

Pythagoras

Hérakleitos z Efezu

Leukippos

Sókrates

Platón

Aristoteles

Diogénes

Artemis

Eutychos

Libreto

1. Pavel ve vězení

Je brzo ráno 29. červen roku 67. Pavel čeká v římském vězení na svou popravu. Svědomí mu nedává spát a přemítá, jestli je jeho víra stojí za všechna příkoří, kterým byl v životě vystaven.

1. Už ^{Emi} tolikáté okovy a ^Gtolikátá cela
a ^Atolikáté kruté věze^{Emi} ní.
K čemu půlka svobody, když ^Gpotřeba je celá
a ^Aomezená možnost v jeze ^{Emi}ní.

Ty pro toho, kdo na kříži
svůj ^Cživot dal a zamířil
do ^{Ami}nebe, kde prý ^{Hmi}má moc a má ^{Emi}slávu.
Ty pro něho, snad po právu
prý ^Cvydržíš i popravu,
ty ^{Ami}pro něho, prý ^{Hmi}klidně ztratíš ^{Emi}hlavu.
Měl jsi, ^CPavle, tohle ^Dzapotře ^{Emi}bí?
Měl jsi, ^{Ami}Pavle, tohle ^{Hmi}zapotře ^{Emi}bí?

2. Ty vyvázl jsi mnohokrát, teď vypadá to bledě,
teď máš nejspíš nejvíc na mále.
Co kilometrů nachodils, teď můžeš jenom sedět
a očekávat kruté finále.
3. Jen pohlédni, jak paprsky teď odráží od meče
neobvyklé množství prasátek.
Tak Boží milost pomůže, když měl bys možná brečet
a není možné couvnout nazpátek.

2. Než vstoupím do těch bran

Pavel se dovídá, že mu zbývá posledních pár minut. Chce pevně věřit tomu, že se těší na setkání se svým Spasitelem, ale jistý si úplně není.

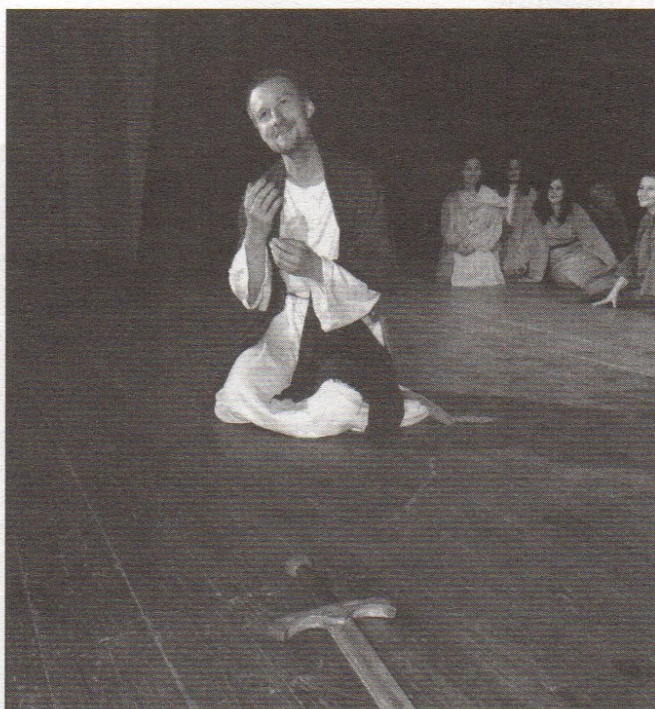
Než ^Cvstoupím do těch ^Dmíst, kde se ^{E_m}lidské bytí stává ^Dneby ^Ctím,
než vstoupím do těch ^Dmíst, budu ^{E_m}mít strach, nevím, co je mezi ^Gtím,
než vstoupím do těch ^Cbran, které ^{E_b}vedou ^{D_m}vzhůru od ^{C_m}po ^{D_m}zemských ^{E_m}let,
než vstoupím do těch ^Cbran, možná ^{E_b}budu mít ^{C_m}strach k tobě,
^{D_m}Pane, vo ^Flat napo ^Gsled.

^GJá pevně vě ^Dřím, že až ^Gvejdu před tvůj ^Cpráh, v světlo ^{E_b}temnota se ^Fzmění,
já pevně vě ^Gřím, že mi ^Dz tváře setřeš ^Gprach. ^{E_b} Ale co když to tak ^Fnení?
Já ^B pevně vě ^Fřím, že ač ^B jsem byl dobro ^{E_b}druh, v srdci ^{G_b}budu roze ^{A_b}chvěný,
až ^B tak, jak vě ^Fřím, bude ^B před ^F mou ^B tváří ^{E_b} Bůh. Ale ^{C_m} co když to tak není,
ale ^G co když to tak není?

Než vstoupím do těch míst, kam smím vejít jen se svojí samotou,
než vstoupím do těch míst, kde se stává duch vítězem nad hmotou,
než vstoupím do těch bran, které Petr zatím ještě nehlídá,
než vstoupím do těch bran, možná budu mít strach, i když vím, že nejsi nelida.

Já pevně věřím, že tam mnohé pochopím, pro co hledám vysvětlení,
já pevně věřím, že tě potkám, o tom sním. Ale co když to tak není?
Já pevně věřím, že se nemám právo bát o své našetřené jmění
já pevně věřím, řekneš: Pojď se radovat.
Ale co když to tak není, ale co když to tak není?

Než vstoupím do těch míst, kde se lidské bytí stává nebytím.....

3. V Tarsu

Pavel vzpomíná na život ve svém rodném městě, z doby, kdy si ještě říkal Šavel

1. ^{Dmi}Není moc míst, která ^Fmají skrytý půvab a ^Ckde krása žití skrytě ^{Dmi}dřímá.
Není moc míst, která ^Fmají eleganci Atén, ^Cpři tom přísný soulad ^{Dmi}Říma.
Není moc ^Fmíst, kde je ^Gmezi přírodou v okolí, ^Bmezi městem harmo ^Fnie.
Není moc ^{Dmi}míst, v kterých ^Fčlověk, i když pěší na ^Ckoni je, kde se ^{Gmi}to,
co zrovna bolí lehce ^Bskryje^C
jako v ^{Dmi}Tarsu, jako v ^{H/G}Tarsu, ^Cjako v ^{Dmi}Tarsu.

2. Není moc míst, která poskytnou ti stín, když nad obzorem rudě Zora hoří.
Není moc míst, která kouzlu Orientu lehce dodá nádech Středomoří.
Není moc míst, pro něž srdce domorodců vždycky zrychlí se a hrdě bije
Není moc míst, kde je život jako sbírka poezie, kde se nový život rodí, kde se žije
jako v Tarsu, jako v Tarsu, jako v Tarsu.

^{Gmi}Z Anatolských pohoří se valí řeka klikatá
a ^{G#mi}dřív než vklouzne do moří i nám šplouchnutím přitaká,
že ^{Ami}spousta lidí výstavných tu znovu ráda zakotví,
vždyť ^{A#mi}máme doky, místa v nich, a to námořní národ ví.:
je v ^{Hmi}našem městě čilý ruch, to lehce zjistí hlavně ti, jimž
^Ctoho místa milý duch u ^Avázne navždy v paměti.

3. Není moc míst, která omývá jak stužka bleděmodrá řeka Kydnus.
Není moc míst, kde je život hlavně samý plus a jenom občas nějaký mínus.
Není moc míst, která chrání římské vojsko a má chvíli meče, chvíli kyje.
Není moc míst, která jsou tím správným srdcem Kilíkije, kde to žhne a řádí,
prostě kde to žije
jako v Tarsu, jako v Tarsu, jako v Tarsu.

4. Stan

Šavel se vyučil stanařem. Měl ale jiné cíle. Chtěl jít studovat na rabínskou školu v Jeruzalémě, což zklamalo jeho obdivovatelky.

Stanaři: Přines ^Dplát ^Ano, chceš-li ^Dpostavit ^Astan,
přines ^{C#mi}plát ^{F#mi}no, chceš-li ^Dpostavit ^Astan.
^DMálokdo tak ^Asmysluplně ^{Hmi} je zaměst ^Enán,
přines ^Aplátno, přines plátno, chceš-li ^Dpostavit ^Astan. ^{DA}
Barvi plátno.....

Šavel: ^AJednou, jednou na nebesích, až ^Dzavolá mne ^APán
s plátnem bílým jak padlý sníh ^{H7}vstoupím do jeho ^Ebran.
A řekne ^Ami: Ó, Šavle, mám radost z tebe,
pojď ^Dblíž a ušij stan pro celé ^Hnebe,
^Astan, stan, stan ^{C#mi}sta ^{F#mi}nů,
^Djestli jednou ^{H7}do nebe se ^Edosta ^Aanu.

Nápadnice: ^DTak ráda pozoruju, ^C jak se má k světu,
k dívkám se chová podle ^Gzpráv jemně.
^DZ celého srdce toužím, ^Caby tu větu:
„Staň se ženou mou,“ řekl ^G právě mně.
^AUž vidím, jak mi prsten navlíká
^Ca jak mi slza skane po víčku.
^AChci s ním pak mít malého Šavlíka,
^Ca nebo možná ^{E7}maličkou Šavličku.

Stanaři: Stříhej plátno.....

Šavel: Jednou, jednou na nebesích, až zavolá mne Pán....

Nápadnice: Všechny ty nápadnice z celého kraje,
jednou se jejich smutek dotkne hvězd.
Ta zpráva bouří jako řeka, když taje,
Šavla prý láká svaté město měst.
Jednou už diskutoval nad vínem
o tom, že rád by se stal rabínem,
z dívčích slz teď potečou potoky,
namísto dívek bude zkoumat spisy, žalmy nebo proroky.

Stanaři: Sešij plátno.....

Šavel: Jednou, jednou na nebesích, až zavolá mne Pán,
s plátnem bílým jak padlý sníh vstoupím do jeho bran.
A on si dá, dá božský prst na ústa:
„Já vím, už vyrobil jsi stanů sta, a teď chci
stan, stan, stan stanů.“
Jestli jednou do nebe se dostanu.

5. Jeruzalém

Šavel doputoval do Svatého města, Jeruzaléma. Spolu s průvodcem skupiny žasnou nad historií města, které se má stát jeho domovem.

Jeruza^{Emi}léme, Jeruza^{Hmi}lé^Cme, ^Gslavné město ^{Ami}vprostřed hor si ^{H/G}vyvolil ^DBůh,
Jeruza^{Emi}léme, Jeruza^{Hmi}lé^Cme, kdo ^Gvstoupí do tvých ^{Ami}bran, už nechce ^Czpát ^Gky.
Jeruzaléme, Jeruzaléme, jsi meč a štít a záštita a záchraný kruh,
Jeruzaléme, Jeruzaléme, v tobě je i rok jako den krátký.

1. ^{Emi}Praotce^D Davida ^{C7}co stálo úsilí, ^{Emi}ó ^DJeruša ^{C7}Iajim,
^{Emi}než město ^Dpřesvaté ^{C7}s vojáky dobyli, ^{Emi}ó ^DJeruša ^{C7}Iajim
^{Ami}a slavnou Archu Boží ^{Hmi}do Judských hor tam složí,
^{Emi}slavné město ^Dpokoje a ^Emíru.
Jeruzaléme....

2. Moudrý král Šalamoun na slavném návrší, ó Jerušalajim,
kam přijde Mesiáš, až se čas završí, ó Jerušalajim,
stavěl chrám Bohu, Králi, ať všichni Pána chválí
v slavném městě pokoje a míru.
Jeruzaléme....

6. V Gamalielově škole

Šavel se dostal do školy slavného rabína Gamaliela

^DV Gamalielově škole, ^Fve škole ^GGamalie^Dla

^Ddostávají žáci zabrat ^Bdo hlavy ^Cvíc než do tě ^Dla.

^FV Gamalielově škole, tam ^Djistě je Bůh ukrytý,

^Fškola, co má čest a prestiž, ^Gpředchůdce univerzity.

žáci: ^GModlitbou nastartuju ^Dmotory, ^Cšpitneme: „Bože, k Tobě ^Gjdu,“
potom se ponoříme ^Ddo Tóry ^Aa vynoříme se až k obědu.

Gamaliel: ^BTak, jak to dělávali ^Fpřed léty kdysi ^Ab^bpod vedením moudrých ^Eb^brabínů,
^Gbⁱ já vám ve své škole ^Db^b nabídnou ^C moudrosti starých svitků, ^Fproroky
a spisy,
^Cmoudrosti starých svitků, ^Fproroky a spisy, ^Cmoudrosti starých svitků,
proroky a ^Aspisy.

V Gamalielově škole.....

žáci: Po jídle znovu všechno začíná, vše tváří se tak nevinně,
zvládneme dřív, než přijde svačina dvě, tři nové nadávky v řečtině.

Gamaliel: Pro všechny učitele je jako balzám, učil jsem velekněze a mistry,
žádný z nich ale nebyl tak bystrý jako ten Šavel z Tarsu, jako ten Tarsan,
jako ten Šavel z Tarsu, jako ten Tarsan, jako ten Šavel z Tarsu,
jako ten Tarsan.

V Gamalielově škole.....

7. Kamenování

Šavel vystudoval, stal se významným farizejem a proslul jako horlivý ochránce náboženských příkazů a hájil čistotu víry.

1. On se ^{Dmi}rouhá, jeho ^Bpravda je tak ^{Ami}jiná, než ta ^Bnaše,
on se ^{Dmi}rouhá a ta ^Gjeho bezstarostnost nás tak ^{Dmi}drtí.
On se rouhá, tak proč ^Bchodit doko ^{Ami}la kol horké ^Bkaše,
^{Ami}ion ^G se ^{Dmi}rou ^Bhá a sám ^{Gdim}si tak pode ^{A7}psal rozsudek ^{Dmi}smrti.

- R: ^{Gmi}Na to, jak ho umlčet ^{Dmi}my máme páky,
^{Gmi}tak se přidej rychle k nám, ^{Dmi}sbírej šutráky.
^BPřed tím dávným ^Fzákonem se ^{Dmi}není kam schovat,
^Btak se přidej ^Grychle k nám, ^Apojď kamenovat.

Letí ^{Dká} ^{Ami}men, ^Gaby bylo na světě ^{Gmi}trochu lépe,
^{Dká} ^{Ami}men, ^{Eb}zaslouží smrt, tak ať to lítá, ^{A7}vždyť v Judských horách je půda
kamenitá.

^{Dká} ^{Ami}men, ^Gdokud jedno rouhačské ^{Gmi}srdce tepe,
^{Dká} ^{Ami}men, ^{Eb}než v naší víře d'áblův osten se ujme, ^Anaplňme zákon,
kamenujme, kamenujme!

2. On se rouhá, nejspíš sám neví, kam jít a ani kudy,
on se rouhá, nejspíš necítí stud, hanbu nebo vinu.
On se rouhá, bude nutné umlčet ty jeho bludy,
on se rouhá, zaslouží smrt, a tak sáhni pro horninu.

R: Na to, jak ho umlčet.....

8. U Damašku

Šavel si vyprosil povolení, aby mohl zatýkat křesťany v Jeruzalémě i v jiných městech. Vydal se je hledat v syrském Damašku. Cestou se mu zjeví Ježíš.

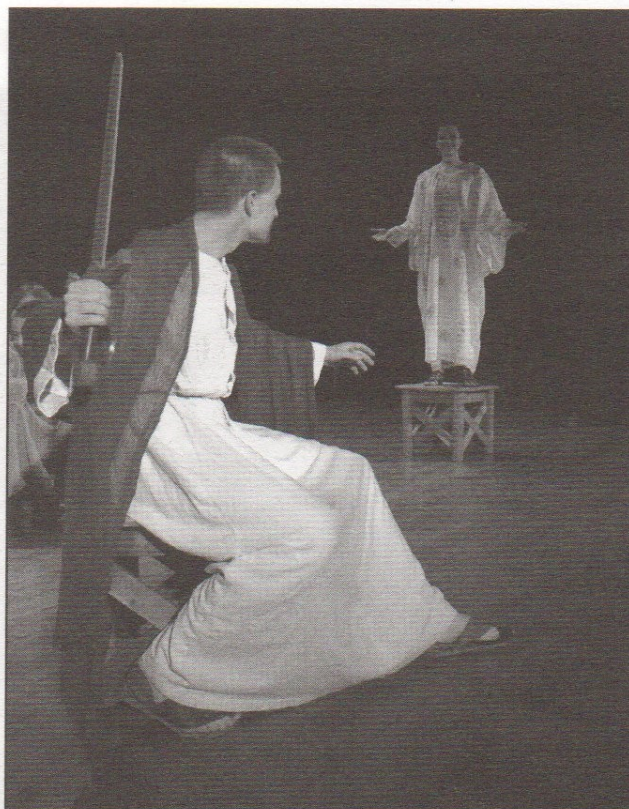
Šavel: ^{Dmi}Cesta dlouhá do Damašku, stejně dlouhá cesta ^Bzpátky,
^{Dmi}na můj neklid není prášku, nejsou léky ani ^Bkapky.
^FNespím, ^Cnemám odde ^Fchu, nejím ^Cchleba, ^{Dmi}olivy,
Bůh mi ^Cdodá útě ^Fchu, Bůh ví, ^Cjak jsem horli ^Bvý.

K cíli zbývá jen kousek, ta chvíle je na dosah dlaně,
zanikne ta hloupá sekta, vojsko, připravte se na ně.
Zatknout, přivést k výslechu, uvrhnout do žaláře,
vystavit je výsměchu, naplivat jim do tváře.

Ježíš: Kam to ^Fběžíš^C a proč ^{Dmi}z písku stavíš ^{Dmi}věž, ^B
já jsem ^FJežíš,^C jehož ^{Dmi}pronásleduješ,
ptám se: ^Fvě ^Cříšíš? Já tvou ^{Dmi}víru zvednu výš, ^B
já jsem ^FJežíš,^C já pro ^{Dmi}tebe nesl kříž.

Šavel: Cesta dlouhá do Damašku, chtěl jsem víře dodat lesku,
náhle slyším zvláštní hlášku, oslepen jsem leskem blesku.
A tak ležím v prachu cest jsa podoben oslovi,
kdo mě srazil? Boží trest? Cizí hlas mě osloví.

Ježíš: Kam to běžíš a proč z písku stavíš věž....

9. Světlo

Nevidící Šavel je odveden do Damašku. Po několika dnech se setká s křesťanem Ananiášem, po jehož modlitbě znovu nabude zraku. Nechá se jím pokřtít. Je potom radostně přijat ostatními z komunity křesťanů.

Šavel: ^ASvětlo, já spatřil světlo, já spatřil ^Dsvětlo, které ^Ajak sto sluncí ^Ezá ^Aří,
světlo, já spatřil světlo, jak obraz ^DBoží, jako ^Aoběť na ol ^Etá ^Aří.
^{C#mi}Bylo to jak jasné, ^Cvíc, než by mi bylo milo, ^{C#mi}jak náhlý výbuch,
^Dzcela mě oslepilo,
^Anevidím nic a nevěřím na ^Esny, ^Aoslepen jsem, však cíl můj je jas ^Ený:
^Asvětlo, světlo, ^Dsvětlo, ^Asvětlo, světlo, ^Esvět ^Alo.

Ananiáš: Světlo, tys viděl světlo, tys viděl světlo, proti němuž vše je stínem,
světlo, tys viděl světlo, byls drcen pomalu meloucím Božím mlýnem.
Cos kdysi rozbil, to brzo zase slepíš, srdcem už vnímáš, však zrak máš
jako slepýš,
Bůh si tě vybral, trpěl jsi příliš, sílu ti dává, ať zase vidíš
světlo, světlo, světlo, světlo, světlo, světlo.

Všichni: Světlo, tys viděl světlo, tys viděl světlo, které jak sto sluncí září,
světlo, tys viděl světlo jak obraz Boží, jako oběť na oltáři,
jak náhlý výbuch, víc, než by ti bylo milo a proč, to ví Bůh,
že tě tak naplnilo
teď úkol máš a slyš, výzva je tu, zkus ze všech sil hned rozdávat světu
světlo, světlo, světlo, světlo, světlo, světlo.

10. Takhle skončil jeden z nás

Šavel krátce po svém obrácení začal horlivě kázat křesťanství. Jeho bývalí přátelé jsou znepokojeni a uvažují, že by jej sprovodili ze světa.

1. ^{Dmi}Po celé judské zemi, ^{Bi} v chrámu ^{Aví} se, ^{Dmi} že zcela zklamal Šavel ^{Fi} jeho ^{Cmise},
^{Gmi} možná byl bit a týrán, ^F podstoupil ^{Cmuče} ^{Dmi} ní, ^B teď možná proto hlásá
^A zvrácené učení.

^{Dmi} My tomu ^{Bzlu} postavme ^{Ahráz}, ^{Dmi} my tomu ^{Bzlu} postavme ^{Ahráz},
^{Gmi} vždyť takhle ^{Dmi} skončil ^{Ami} jeden ^{Dmi} z nás.

2. Možná chtěl zkusit jako komár či ovád vetřít se pod kůži a k nim infiltrovat,
žádný z nás nemá na to schopnosti, národu, statečně chtěl tak zničit i jejich
strukturu.

Není to žertík, ani špás, není to žertík, ani špás,
vždyť takhle skončil jeden z nás.

3. ^{Gmi} Poslouchej znova ^{Dmi} dávného farizea, ^{Gmi} prý naše víra ^{Dmi} už patří do muzea
a jeho ^{A7} ústa ^{Dmi} do očí řekla ti: ^{Gmi} Co dříve platilo, ^{A7} to dnes už neplatí.

4. Šavel je dobře vzdělán, má bystrou hlavu, jak jen udělat aby nemluvil k davu?
Každý z farizejů je tou jeho pravdou syt, nezbyvá nám, než Šavla propíchnout,
zardousit.

Po zádech z toho běhá mráz, po zádech z toho běhá mráz,
vždyť takhle skončí jeden z nás.

11. Útěk z Damašku

Damašští křesťané se dovědí, že Šavlovi hrozí ve městě smrt a snaží se jej dostat do bezpečí.

Damaščané: ^{Emi}Sbal si, Šavle, svých pět švestek, ^Gó, sbal si svých ^Apět eš,
^{Emi}myslels, že jsi v bezpečí, tak ^Gto se krutě ^Apleteš.
^{Ami}jen krůček před tebou, jen krůček před tebou jáma ^{Emi}vykopaná zeje ^A
^{Emi}nějak jsi svou horlivostí ^Gnašt ^Dval ^{Ami}fari ^{Hmi}ze ^{Emi}je.

Farizeové: U každé brány strážníkům zavel ať jsou jak ostříž, ať noc je nebo den,
a kdyby tudy chtěl projít Šavel,
ať vejde dovnitř a nevyjde ven.

Šavel: Nevím, jak se pohnout z místa, je to jako pokr,
proč mám pro hlásání Krista bezelstně přijít o krk.
Supi vzlétli, noční letci krouží nad mou hlavou,
nevím, jestli z mnoha cest jsem vypral si tu pravou.

Damaščané: Jde ti ^{Emi}o krk, ^{A, HA}jde ti ^{Emi}o hlavu,
hlavně ^AŠavle, ^{HA}věř, neztrácej ^{Emi}odvahu.
Všechny brány damašské teď střeží ostří hoši,
možná bychom mohli zkusit tě spustit z hradeb v koši.
Kdo ví, jaké další, kdo ví, jaké další zkoušky Bůh na tebe chystá
třeba zemřeš jako první basketbalista.

Farizeové: Ten tupý zrádce dodýchá brzy, jen žádný rachot, Šavla nezkolí křik,
pár kapek krve, koho to mrzí?
Byl mezi orly malý kolibřík.

Šavel: Děkuji vám, Damaščané, díky za vaši péči,
je čas rozloučení a ne čas na zbožné řeči,
třeba zbývá mi pár vteřin, třeba možná sto let,
vaším pažím pevně věřím, že let nebude bolet.

12. V koši

Šavel je spouštěn v koši z městských hradeb v Damašku.

Šavel: ^CZem se někde ve tmě ztrácí, ^{Ab}mizí kdesi v hlubině,
^{Hmi}snad je to sen, co se vrací, ^{E7}který hrůzou budí mně.
^BHoupám vlevo, houpám vpravo, ^{Gb}pocity mám nevalné,
^Fsen je živý víc, než zdrávo, ^{Ami}pohyby jsou reálné.
^EZe všech sil se aspoň snažím ^{Ab}čím dál víc a houštěji
^{Emi}důvěřovat silným pažím, ^{Gdim}co mě z hradeb spouštějí.
^DTed' to cuklo, snad to přečkám, ^Hkam zní strach a kam až smích,
^Bdoufám, že to není léčka ^{Db}od křesťanů damašských.
^ESrdce buší mocným hlasem, ^{C#mi}snad je slyšíš z koše ven,
^{Ab}kdybych spadl na zem, tak jsem ^Hna sto Šavlů rozdrčen.
^{Dmi}Hlasy shora čím dál výše, ^Btak se těším frázemi,
^Aže vylezu ze své skrýše ^{C#}hned, jak budu na zemi.

13. Chvalozpěv

Šavel i s ostatními křesťany z Damašku děkuje za své vysvobození.

1. Chci ^C díky Ti vzdát, jsi Bůh a Pán,
Tvé ^Fkrálovství je dokořán.
V Tvém ^Cnáručí ^Gje ^{Ami}bezpečí, ^F
tam mě ^Cmáš, ^GBože ^Cnáš.
2. Když svírá mráz, tma, sníh a noc,
jsi štítem mým, já znám Tvou moc
a smím se rád v Tvém světle hrát,
vždyť mne znáš, Bože náš.
^{Ami}At' jsem kdekoliv, ^{G#/Ami}ty jsi se mnou, ^Gtak se není proč ^{Dbát},
^{Ami}pouští vyprahlou, ^{G#/Ami}nocí temnou ^Gse mnou jdeš toli ^Dkrát.
^{Ami}V bouři na moři, ^{G#/Ami}sněžnou plání, ^Gnocí prochladlých ^Dcel,
^{Ami}nic na světě ti ^{G#/Ami}nezabrání, ^Gaby jsi se mnou ^{G7}šel.
3. Chci díky Ti vzdát, jsi Bůh a Pán,
Tvé království je dokořán.
V Tvém náručí je bezpečí,
tam mě máš, Bože náš.

II. dějství

14. Antiochie

Protože Šavlovi hrozilo nebezpečí i na dalších místech, kde působil, odebral se na nějaký čas do rodného Tarsu. Tam za ním přišel Barnabáš, který patřil mezi křesťany v syrské Antiochii a pozval ho ke spolupráci v tamní obci. V Antiochii se poprvé začalo lidem věřícím v Krista říkat křesťané. Šavel místo svého židovského jména od této chvíle používá své římské jméno Pavel.

^{Dmi}Znám jedno město^G, Pavel ^{Dmi}určitě navštívit moh by ^Gje,
znám jedno ^{Dmi}město, ^Gsídlo ^{Dmi}provincie a ^{Ami}významný ^{Dmi}přístav.
Tohleto město ^Gslyš^{Dmi}cí na jméno Antiochie,^G
v tomhleto ^{Dmi}městě^G bydlí ^{Dmi}spousta lidí, ^{Ami}kteří věří ^{Dmi}v Krista.

^BDívej, jak se milují. ^{Gmi}Proč se tolik milují? ^FNikdo nemá tuše ^{Dmi}ní.
^BVnímáme to s povděkem, ^{Gmi}Bůh se prý stal člověkem,
^{F#mi}tam, kde byla zloba, ^Fuž není,
^{Emi}zdá se, že nové ^Aučení sílu ^{Dmi}má.

Znám jedno město, že prý nikdo nikdy z mrtvých nevstane,
znám jedno město, že prý křížování docela dost bolí.
V tomhleto městě se těm lidem nově říká křesťané,
v tomhleto městě chtějí pro druhé být kvasem nebo solí.

Dívej, jak se milují....

15. Před cestou

Protože se křesťanství rozšiřuje velkou rychlostí, chtějí lidé z nových církevních obcí někoho, kdo by jim vysvětlil základní učení. Lidé z Antiochie vybírají Pavla s Barnabášem a vypravují je na cestu.

Je ^Dčas hlásat ^{Hmi}do světa ^Aslavnou ^Dzvěst, je ^{Hmi}čas dávat ^Gvědět:
Bůh ^Dse k nám ^{Emi}sní ^Ažil.
Je ^Dčas pokrýt ^{Hmi}boty zas ^Aprachem ^Dcest, je ^{Hmi}čas rozdat ^Gvíru, aby ^Dsvět ^Gz ní ^Džil.

^CČím nám srdce pře ^{C#/Emi}téká, chceme říct ^Gdál, ^D^Cplášť si prý už o ^{C#/Emi}bléká
nebeský^G král,^D
^Bpřišel ^Cna svět, pak se ^Dvrátil zpět,^B ať to ví, ^{Ami}ať to ví ^Dsvět.

Je čas znovu otevřít brány měst, je čas říct, že v temnotách světlo svítí.
Je čas, Bůh už opustil říši hvězd a vzal na sebe lidské bytí.

Čím nám srdce přetéká...

16. Na Kypru

První místo, které Pavel s Barnabášem navštívili, byl ostrov Kypr.

1. ^GCo potkalo ^{Hmi}na Kypru ^{Emi}Pavla, Barna ^Cbáše,
^Go tom jistě ^A povím vám, ^C mohu-li.

Nechodili zbytečně kolem horké kaše,
bez řečí se do práce obuli.

Prošli město po městu, všechny možné kouty,
půda je tu zkypřená a vyhřátá.

Do Božího království bez ustání zvou ty,
kteří tváří se jak Kypřané a Kypřata.

^GCo se stalo, ^Dco se stalo, ^{Emi}co se stalo ^Cna Kypru?

^GCo se stalo, ^{Ami}co se stalo, ^Cco se stalo ^Cna Kypru?

^GApoštolům ^D v očích můžeš, ^{Emi} v očích můžeš ^Cčíst taky přání,

^{Emi}at' uvěří, ^{Da}t' uvěří, ^{Ca}t' uvěří v Krista Kypřani.

^GCo se stalo, ^Dco se stalo, ^{Emi}co se stalo ^Gna ^DKyp ^Gru?

2. Celou zemi obešli, přišli k městu Páfu,
k prastarému rodišti Afrodity.

Dostali se k slyšení, a z toho jsou paf,
u nejvlivnější kyperské autority.

Římský konzul Sergius není žádný trouba,
na škole to dotáhl k promoci,
nad Pavlovým učením zamyšleně hloubá,
diskutují nad jídlem do noci.

Co se stalo....

3. Povídali o Bohu, při tom měli v mase
zeleninu, z ovoce pouze fík.

Potom pozval Sergius k stolu Elymase,
což byl místní šaman a kouzelník.

Tomu nebyl po chuti ani gyros v pitě,
ani to, co Pavel mlel k večeři.

Když apoštol domluvil, řek Elymas hbitě:

„Kéž konzul těm podivínům nevěří!“

Co se stalo....

4. Když Elymas hodiny hájil svoje „proti“,
prý to není učení vznešené,

Pavel mrkl k nebesům, že jej tedy zkrotí:

„Teď už toho bylo dost a ne, že ne!

Nebudeš víc podřývat přímé stezky Páně,
mnozí nad tím učením užasnou!“

Na chudáka Elyma vztáhl svoje dlaně,

Bůh jej ranil slepotou dočasnou.
Co se stalo....

5. Sergius mu na cestu ještě tiše spílá,
pak řek: „Tohle učení, to je tedy síla!“

17. Sestoupili bohové

Pavel s Barnabášem se ocitli v Lystře v Malé Asii, kde uzdravili člověka chromého od narození. Tamní obyvatelé se domlouvali, že sestoupili řečtí bohové Zeus a Hermes v lidské podobě a chtěli jim obětovat vykrmeného vola. Když apoštolové zjistili, co se děje, prosili Lystřany, aby se obrátili od pohanských model k pravému Bohu. Lystřané je ovšem začali kamenovat.

^GSláva, ^B sláva, ^{F#}přiš ^{G#}li ^{A#}k nám ^{Gmi}bůh Zeus a ^AHermes, ^D

^Gtěšit ^{Blidi} ^{F#}bez ^{G#}cí ^{A#}le, ^Gdělat ^{Dmi} zázra ^Gky.

Oni občas sestoupí z nadolympských nebes,
to tehdy, když dusno je v říši nad mraky.

1. ^{Hmi}Takový život ^Cmezi bohyněmi, ^{Hmi}z toho i Zeus jednou ^Dzpleša ^{Atí},
^{Hmi}a proto vláčí ^Csvoje nohy zemí ^Dužívat si s pozemskými ^{Ami}děvča ^{Dty}.
Sláva, sláva.....
2. Z Diova chrámu zmatený kněz volá, neřekne větu ani souvětí:
„Vyvedte rychle nejlepšího vola, použijme ho vzácným bohům k oběti.“
Sláva, sláva....

18. Židé a pohané

První křesťanské obce řešily problém, jestli se křesťané obrácení z pohanství musí řídit židovským Zákonem nebo ne. Prosili Pavla, aby rozhodoval jejich vzájemné spory. Posílají jej do Jeruzaléma, aby se zeptal hlavních křesťanských autorit.

Pavel: ^{Emi}Hospodin mě poslal kázat ^Ana roz ^Gličná ^{Emi}místa, někdy se však naše práce ^{Ami}ztrácí cestou ^{Hmi}do ni ^{Emi}kam. Komplikací je, když třeba ^Anaše ^Gvíra v ^{Emi}Krista dostane se mezi různá ^{Ami}národnostní ^{Hmi}etni ^{Emi}ka.

Židé: ^ANám, židům už dávno byla přislíbená spása, proto, kdo chce novou víru, měl by přijmout i naši.

Pohané: Jenže přišel Vykupitel, v tom prý je ta krása, svou smrtí prý rozbil dávno hráz, co rozkol přináší.

Všichni: ^CNedávejte lidu ^{Emi}zbytečných ^Abřemen, ^{Ami} neznali Bo ^{Hmi}ha, ^{Emi}ted' přijali křest. ^CPrastará ví ^Dra je ^{Emi}utažený ^Ařemen, ^{Ami}ta nezná lás ^{Hmi}ku, ^{Emi}jen vi ^Dnu a ^{Emi}trest.

Pohané: Proč bychom teď měli přijmout starodávný Zákon, který Ježíš svoji smrtí poslal z města na venkov.

Židé: Pokud ale máme zprávu, rozhodl prý tak on, ze Zákona neškrtní ani interpunkční znaménko.

Pohané: Na co znovu obětovat berany a ovce?

Židé: Neboť tak je dávno psáno, dílem Božím Tóra je. Nemůže si přece každý dělat jen to, co chce!

Pohané: Jenže hlavní prý je láska, ta nás vede do ráje.

Všichni: Nedávejte lidu zbytečných břemen... Pavle, řekni, jak to má být? Kudy kráčet k cíli? Brzo přece uvěří ti Říman, Turek, Sas i Řek. Přednes, prosím, tento dotaz těm, co s Pánem žili, zeptej se jich, co by Ježíš, co by na to asi řek. Nedávejte lidu zbytečných břemen...

19. Do Evropy

Pavlovi se zdá sen, ve kterém ho jeden Makedonec prosí, aby zavítal s evangeliem také do Evropy.

Pavel: ^EMou hlavou zní sen, co v duši hlodá,
přichá ^{am}zí nad rá ^Cnem čtvrtou ^Enoc.
Prý ^Etrápí je žal a nesvoboda,
vola ^{Am}jí zoufa ^Cle o po ^Emoc.
^CČekal jsem, kdy tomu ^Dlamentu ^{Am}bude ko ^Hnec,
^{Am}dál se však ^Hpouštěli ^Edo lání.
^CPotom jeden z davu, ^Dsnad nějaký ^{Am}Makedo ^Hnec,
řek: „^EPoslechni ^Hjejich ^Evolání.“

Všichni: ^EPřijď také k nám, ^Hpřijď také k nám,
^Achceme tu mít ^Etoje stopy.
Přijď také k nám, přijď také k nám,
přijď také k nám do Evropy.

Makedonec: Zní naděje hlas v každé tvé větě,
nejspíš máš vznešené poslání.
Tak pojď, prosím, k nám a promiň, že tě
čtvrtou noc okrádám o spaní.
Cesta dlouhá čeká, moře, poušť, skály, řeky,
je spousta překážek k zdolání.
Navštívíš národy, Římany nebo Řeky,
poslechni jejich volání:

Všichni: Přijď také k nám, přijď také k nám...

20. Ve Filipech

V řeckých Filipech Pavel a jeho společník Silas uzdravují posedlou ženu, která jim znesnadňovala hlásání evangelia. Vyvolalo to ovšem nelibost u místních překupníků, kterým tato žena věštěním vydělávala peníze. Postavili tedy apoštoly před soud, který je nechal zbičovat a zavřít do vězení.

Bereniké: ^{Emi}Trvalo to chvíli, ^Gjen kratičkou chvíli, ^Atito páni milí, ^{Emi}ti mě vyléčili
^{Emi}neptali se, smí-li, ^Gneptali se, smí-li, ^Ajenom jedním slovem ^{Emi}špínu
ze mě smyli.
^{Emi}Trvalo jen chvíli, ^G jen kratičkou chvíli, ^Akdy mě páni čilí ^{Emi}slovem
vyléčili.

^GA ^Ale ^Clu ^{Emi}ja, ^Ga ^Ale ^Clu ^{Emi}ja.

Překupníci: Nemáš ani zdání, cizí šarlatáni, cizí šarlatáni v podnikání brání.
Tu, co pro nás věští, spíš dívku než paní, uzdravili slovem,
nataženou dlaní.
Rozvrací náš národ! Bez dlouhého ptaní, žeňme je, začíná soudní
zasedání.

Všichni: Dej je k soudu, ať je soudí!

Soudce: ^{Hmi}Prováděti ^Cvýtržnosti, ^{F#}činit zlo ve ^{Hmi}Fi ^{F#}li ^{Hmi}pech,
no, to máte, ^Cmilí hosti, ^Ařádnou smůlu, ^Dčili pech.
^{Hmi}Nesnažte se ^Cušíť boudu, ^{F#}zchladit brambor ^{Hmi}pá ^{F#}li ^{Hmi}vý,
^{Hmi}na to jsme u ^Cnašich soudů ^Avíceméně ^Dhákliví.

Všichni: ^{F#}Tam, kde právo ^{Hmi}je, je i spravedlnost! ^ATam, kde právo ^Dje,
je i spravedlnost!
^{C#}Tam, kde právo je... ^{F#}mi ^A dost!

Soudce: Za rušení čekají vás žhavé biče pocely,
pak vám ruce spoutá provaz, šoupneme vás do cely.
Protože klid ve městě je pokladem nad poklady,
ať se děje, co se děje, nohy dáme do klády.

Všichni: Tam, kde právo je, je i spravedlnost....

21. Zemětřesení

Pavel se Silasem ve vězení zpívají žalmy. Náhle se stěny vězení sesypou, přišlo zemětřesení. Vyděšený dozorce přibíhá a chce si brát život, protože si myslí, že mu vězni utekli. Pavel jej zadrží. Dozorce zve Pavla a Silase k sobě domů a nechá se pokřtít.

Ani v ^Anebesných horách, ani v nejpustější poušti
ani v nedozírných vlnách Bůh nás neopouští.

^CTřeba, že vězni jsme, zavření mnoho dní,

^Emi bez jídla, bez Slunce, na nohou okovy.

^CI v tomto vězení v srdci jsme svobodní,

^Dkdo to ví, kdo to ^Eví?

On se zjeví jako plamen v nikdy nehořícím houští,

pak tě vezme kolem ramen, on nás neopouští.

Třeba, že vězni jsme, zavření mnoho dní...

Už se třesou brány, brány vězení,

blíží se sem zkáza, zemětřesení.

Žalářník: ^ATo je zkáza, možná i ^Dmi konec svě ^Eta, ^Azvláštní je, že se život ^Dmi nějak ^Ezvrt.

Už mi vězni prchli, je po nich veta, měl bych nejspíš zvolit čestnou smrt.

Pavel: Jen si nedělejte hlavně nic zlého, jsme tu všichni v troskách našich cel.

Nač se zbytečně vzdát života svého, život je cíl a ne nepřítel.

22. Areopag

Pavel se rozhodl kázat v kulturní metropoli tehdejšího světa, v Athénách. Na vršku Areopagu, kde se scházejí filozofové, se pokusil představit křesťanství, ale u Athéňanů se dočkal jen výsměchu.

^DAthénský Areopag zvedne ti náladu, athénský areopag už dlouhá ^Aléta,
^Dathénský Areopag, skladiště nápadů, tržiště myšlenek a středobod ^Asvě ^Dta.

^AUž Tháles z ^CMi ^Alé ^Gtu ^Ghledal tu, ^Dkdo ^Gto ^Aví,
^Aprastarou ^Cpra ^Alát ^Gku, ^Gvodu, či ^Dvzduch.
Svět čísel vlastní je prý Pythagorovi,
to, co nás objímá je číselný ^Akruh.
Hérakleitos z Efezu tvrdil, že vše plyne,
nevstoupíš dvakrát do téže řeky.
Leukippos tvrdil, že plynné i neplynné
věci jsou z atomů, až na věky.

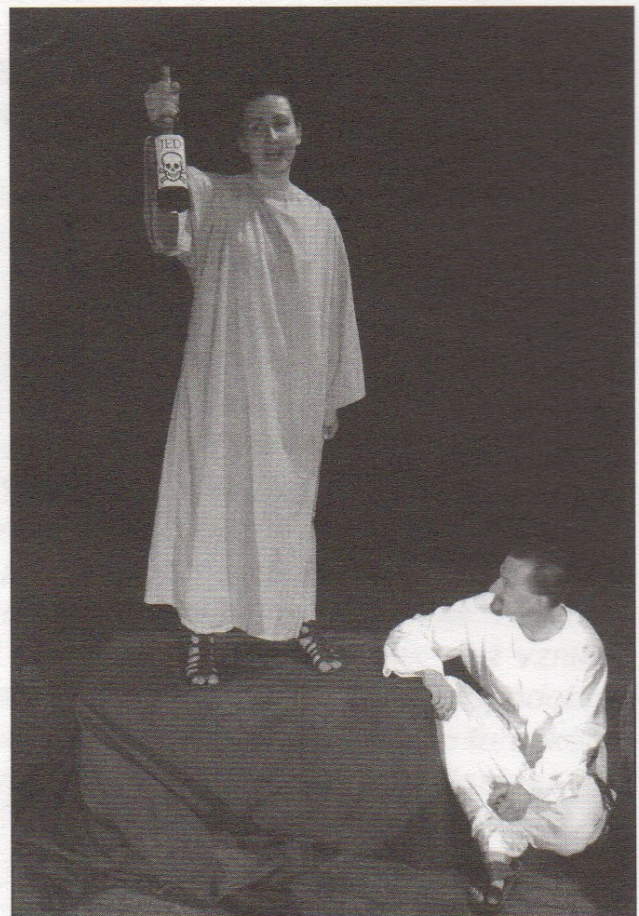
^DJen ten, ^Gkdo je ^Dpoma ^Aten, ^Hmirozu ^Emu se opros ^Atí.
^DNosí ^Gsovy ^Ddo ^At ^Ahén, ^Hmiučí ^CŘeky ^Amoudro ^Dti.
Athénský Areopag....

Před léty Sókrates řek, že ví, že neví,
snes' filozofii z nebe na zem.
Platónské ideje jen tak se nezjeví,
v té jeho jeskyni už ztuhly mrazem.
Musíme vzpomenout na Aristotela,
moudrého, bodrého, co všechno ví.
Jestli se nemýlím, úspěch měl docela
i Diogénes, jež si v sudu hová.

Jen ten, kdo je pomaten...

Máš, Pavle, před sebou nelehkou úlohu
říct: Bojujte s neřestmi, máte na ně.
Povídej o spáse, o Kristu, o Bohu,
než se ti vysmějí Athéňané.

Jen ten, kdo je pomaten....

23. V Efezu

V Efezu v Malé Asii se pyšnili jedním ze sedmi divů světa, chrámem bohyně Artemis. Mohutná socha bohyně vzbuzovala úžas a přinášela zisky stříbrotepcům, kteří vyráběli a prodávali devocionálie. Je jasné, že se Pavlovo hlásání monoteismu mnoha Efezanům nelíbilo.

^{Emi}V Efezu, vítejte v Efezu,
navštivte náš slavný ^Cchrám.
^{Emi}Vítejte zde, v městě vítězů,
v městě snů, stvořeném ^Hk hrám.
^GBydlet tu, to je sen, pro mnohé splněné ^{Eb}přání,
^{F#mi}ze všeho unesen každý ví, že město ^Hbrání
^{Emi}velká, ^Gvelká efezská ^AArte ^{Emi}mis, ^{Emi A}
velká, velká efezská Artemis.

Přívěšky s překrásnou bohyní
a vzácné drahokamy
vyrábí efezské rodiny,
střelí je draho, a my
ze zisku nasypem něco do společných daní,
prospívá asi všem, že nás tak mateřsky chrání
velká, velká efezská Artemis, velká, velká efezská Artemis.

Pavel: ^{Gmi}Dva roky pracuju ^Fa více ^Cnežli trochu
^{Gmi}je tady lidí, co ^Fnectí tu ^Cvelkou sochu.
^{Gmi}Jen hmota nestačí, ^Fmnozí se tomu diví,
^{Eb}spíš, nežli Artemis ^Dvěř Bohu, co je živý.
Patronko přístavů, bohyně, dcero Dia,
s lukem a se šípy, řekne ti každý, i já
a mnozí křesťané dají hlas k mému hlasu,
co je to za bohy, ^{H7}když nenabídnou spásu.
^{Emi}velká, ^Gvelká efezská ^AArte ^{Emu}mis, cha, ^Acha.

Všichni: velká, velká efezská Artemis.

Velká je efezská Artemis,
hrdí jsou Efezané.
Dřív, než ti vystaví parte, zmiz,
k nám už víc nelez, pane.
To, že tě urážel, ze srdce, prosím, mu promiň,
efezská Artemis, nejvyšší z olympských bohyň.
Velká, velká efezská Artemis ...

24. Usnout při kázání

Pavel kázal křesťanům v Troadě, když učedník Eutychos vypadl z okna ve třetím poschodí, když usnul při Pavlově kázání. Spadl na ulici a vypadalo to, že zemřel, ale na Pavlovu přímlovu se zase dal dohromady. Ve snu se mu zdálo, že Pavla spoutali a odváděli v okovech.

Eutychos: Už ani ^Anevím, co se ^Dse mnou sta ^Alo,
když Pavel ^Ckázal ^Ba kázal ^Adál
a jeho slovo mě tak ^Fkoléba ^Alo,
takže jsem ^Cprostě ^Busnul a ^Aspal.
Spát v přízemí, to bys mě neznal, bratře,
nebyl bych v Bibli, o co, že ne!
Jenže já usnul až ve třetím patře,
seděl jsem v okně, bylo otevře ^Ené.

^{C#}mi Zdál se mi sen, že Pavla Evedou v okovech a jeho ^{G#}mi duše tiše ^{F#}mi doha ^Hsí ^Ená,
^{C#}mi on na mě mrk a říká: „^EJen je klidně nech, já jim všem ^{G#}mi hlásám slovo ^{F#}mi Boha,
^HSy ^Ena. Já jim všem ^Ami hlásám slovo ^HBoha, ^{Sy} ^Ena.“

Probudil mne až záběr drsně akční,
já se v něm řítíl dolů k zemi.
To za to mohla síla gravitační,
už jenom Bůh zde pomůže mi.
Pak jsem se probral, kolem bolest a žal
a slyším hlas Pavla konejšivý:
„Dnes ještě vyrveme jej ze smrti spár,
nebojte, nezemřel, vždyť on je živý.“

A potom doříct šel to, co nám doříct chtěl,
probíral zrovna Boží přikázání.
A ještě jedenácté k Desateru měl:
„Je nebezpečné usnout při kázání.“

25. Na moři

Eutychův sen se naplnil. Pavel byl v Jeruzalémě zatčen a uvězněn. Po několika letech vazby v Césareji se odvolal k císaři do Říma. Na lodi, na které se plavili, ztroskotali u ostrova Malta.

^Emi Jdou, jdou, jdou, ^Hmi vlna za vlnou, ^Emi jdou, jdou, jdou, ^Ctříští se o ^H7kyl,
^Emi jdou, jdou, jdou ^Hjedna za druhou, ^Ami naše loď ^Huhání ^Emi tmou.
Jdou, jdou, jdou, vlna za vlnou, jdou, jdou, jdou, stín moře pokrýl,
jdou, jdou, jdou jedna za druhou, naše loď uhání tmou.

Námořníci: ^ETo se občas ^{F#7}stává, ^Ešpatné poča ^{F#}sí,
^Ekdyž se vězni ^Cmaj vezou ^{F#mi}do ^{G#mi}ba ^{C#mi}sy.
To se občas stává, není do tance,
když vezem do Říma trestance.

Cestující: ^CBouře zuří, vítr fičí ^Hmi neustále dnem, nocí,
^Dmi horší, než mořské nemoci je ^{C#mi}pomoci si nemoci.
Kolik nocí moře bouří, z toho může být na nic,
těžko skončit někdo touží jak v budoucnosti Titanic.

Pavel: ^BNěkdo zkouší změřit ^Dolovnicí, ^Bkolik sáhů zbývá nám ^Gna dno,
^Bjá však v mracích tuším Boží ^Doko bdící, ^Hto nás peklu ^Cnevydá tak
^Hsnadno.

Jdou, jdou, jdou....

Námořníci: Naše loď je prima, pevné plachtoví,
každý, že je perlou dávno ví.
Kdyby ke dnu klesla, když bouře zuří zlá,
jó, to by si hanbu uřízla.

Cestující: Námořníci, mořeplavci, to je práce pro chlapy,
teď je můžem vidět v akci, když koráb se nám potápí.
Loď se zmítá, skřípou ráhna, děs a běs se zamísil
každý z mužů už si sáh na dno a konec vlastních sil.

Pavel: Někdo zkouší změřit olovnicí, kolik sáhů zbývá nám na dno,
já však v mracích tuším Boží oko bdící, to nás peklu nevydá tak snadno.

Jdou, jdou, jdou....

Námořníci: Námořník i lodník sedí nečinně,
loď, když ztroskotá na mělčině.
Přestože jsou smutní, jedno těší je,
to, když cestující přežije.

Cestující: Radujem se jako malí, Démon ke dnu tahal tě,
my jsme přitom ztroskotali na mělčině, na Maltě.
Každý vidí, co se stalo, co se někdy podaří,
moře Pavla nepřijalo, teď na něho čeká Řím.....

26. Dobrý boj

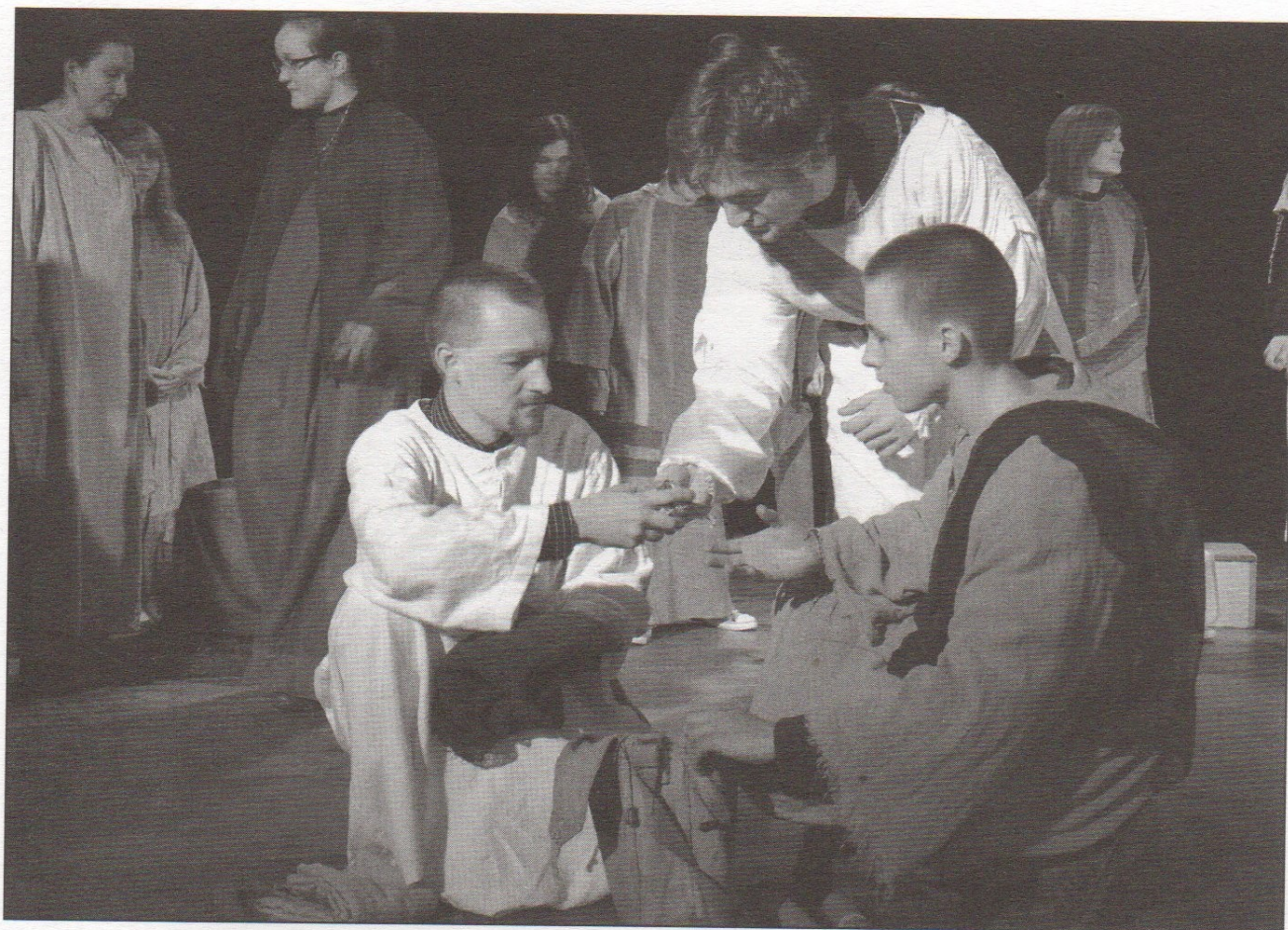
Pavel byl odsouzen a popraven. Jeho život byl jedním velkým svědectvím. Proto mohl vejít do ráje se slovy: Dobrý boj jsem bojoval. Kéž si je jednou můžeme říci i my.

^HTam, kde na moře shlíží prastarý ^GŘím
^Hzurčí svou písní staré fontá ^Fny.
^{C#mi}Za to, že z něj zbyl popel, nebo dým,
^Akdo jej zapálil, víc se nedovím,
^{F#}pro to umírá vězeň spouta ^Hný.
On však hlásal dál slovo nespoutané,
kázal, rozséval, řídil, jak chtěl Pán,
Králi na nebi sháněl poddané,
druhým nabízel ruce podané,
míří pomalu k jedné z rajsých bran.

^EDobrý boj jsem bo ^Ajoval,
^Eboj už od dět ^Aství.
^ENebeskou mi ^Asám Bůh dal,
^{F#}nebeskou mi ^Hsám Bůh dal
^{F#mi}ko ^{G#mi}rou ^{C#mi}hev ^Aví ^Htěž ^Eství.

Ten, kdo stany měl látat nebo stavět,
nebo v synagogách měl chystat řeč,
kousek od smrti k Boží oslavě
nám by povědět chtěl to, co v hlavě
honí se, když se nad ní blíží meč.
Nám by nakonec mávla pěst svázaná
dřív, než duše mu k ráji odletí,
Pavel, to byla hlava mazaná,
není nejspíš většího Tarsana,
na to, jak se má nejspíš odvěti:

„Dobrý boj jsem bojoval.....

Kontakt: Luděk Strašák, strasak@proglas.cz, 736 510 823
spojenefarnosti.czweb.org

